

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 20. helmikuuta 2023
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2016/0062(NLE)

6315/23
ADD 1 REV 2

LIMITE

JAI 158
FREMP 39
DROIPEN 23
COCON 15
COHOM 45
EDUC 49
MIGR 59
SOC 95
ANTIDISCRIM 16
STAT 5

ILMOITUS: A-KOHTA

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Neuvosto

Asia: Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta unionin toimielinten ja julkishallinnon osalta

Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta rikosoikeuden alalla tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön liittyvien asioiden, turvapaikanhaun ja palauttamiskiellon osalta

- *Periaatteellinen hyväksyntä*
- *Pyyntö Euroopan parlamentin hyväksynnän saamiseksi*

= *Lausumat*

Neuvoston pöytäkirjaan merkitään seuraavat lausumat:

Bulgarian valtuuskunnan lausuma

Bulgaria on vahvasti sitoutunut torjumaan perheväkivaltaa ja naisiin kohdistuvaa väkivaltaa. Bulgarian hallitus ja kansalaisyhteiskunta ovat aktiivisesti mukana tällaisten väkivallan muotojen ehkäisemisessä ja niiden uhrien suojelussa ja tukemisessa.

Bulgarian tasavallan perustuslakituomioistuin antoi vuonna 2018 päätöksen, jonka mukaan Istanbulin yleissopimuksella edistetään ”sukupuolen” (englanniksi "gender") käsitteeseen liittyviä oikeudellisia käsitteitä, jotka ovat ristiriidassa Bulgarian perustuslain pääperiaatteiden kanssa.

Näin ollen Bulgaria ei voi hyväksyä näitä kahta ehdotusta neuvoston päätöksiksi eikä suositusta pyytää Euroopan parlamentin hyväksyntää kyseisille päätöksille, jotka koskevat EU:n liittymistä Istanbulin yleissopimukseen.

Bulgaria toistaa voimakkaan kantansa siitä, että se vastustaa EU:n liittymistä Istanbulin yleissopimukseen, koska jäsenvaltiot eivät ole päässeet asiasta yhteisymmärrykseen. Uskomme, että tällainen lähestymistapa aiheuttaisi EU:lle ja EU:n jäsenvaltioille oikeudellisia haasteita yleissopimuksen täytäntöönpanoprosessissa. Bulgaria ei myöskään ole velvollinen raportoimaan Grevio-asiantuntijaryhmälle Istanbulin yleissopimuksen täytäntöönpanosta alueellaan eikä suostu siihen, että sen puolesta raportoisi jokin kolmas osapuoli.

Lopuksi on todettava, että aika ei ole kypsä EU:n ehdotetulle liittymiselle Istanbulin yleissopimukseen. Neuvottelemme parhaillaan samaa alaa käsittelevästä EU:n sisäisestä välineestä eli perheväkivaltaa ja naisiin kohdistuvaa väkivaltaa koskevasta direktiivistä. Meidän olisi viimeisteltävä sisäiset sääntömme, vahvistettava ensin EU:n toimivalta asiassa ja sitten pyrittävä yhteensopivuuteen Euroopan neuvoston välineen kanssa.

Espanjan, Irlannin, Kreikan, Kyproksen, Maltan, Ranskan, Saksan ja Slovenian lausuma

Espanja, Irlanti, Kreikka, Kypros, Malta, Ranska, Saksa ja Slovenia ottavat huomioon lausunnon 1/19 ja ovat edelleen vahvasti sitoutuneita ”yhteistä sopimusta” koskevaan käytäntöön, kun on kyse Euroopan unionin liittymisestä sekasopimukseen, joita toteutetaan täysin SEUT-sopimuksen 218 artiklan 2, 6 ja 8 kohdassa määrättyjen vaatimusten mukaisesti ja määrätyn menettelyn rajoissa. Ottaen kuitenkin huomioon naiseen kohdistuvan väkivallan torjuntaa puoltavan konsensuksen erityisolosuhteet Espanja, Irlanti, Kreikka, Kypros, Malta, Ranska, Saksa ja Slovenia hyväksyvät EU:n liittymisen Istanbulin yleissopimukseen.

Unkarin valtuuskunnan lausuma

Unkari tunnustaa miesten ja naisten tasa-arvon ja edistää sitä Unkarin perustuslain, Euroopan unionin primaarilainsäädännön, periaatteiden ja arvojen sekä kansainvälisen oikeuden periaatteiden ja siitä johtuvien sitoumusten mukaisesti. Naisten ja miesten tasa-arvo on Euroopan unionin perussopimuksiin kirjattu perusoikeus. Unkari on myös sitoutunut torjumaan naisiin kohdistuvaa väkivaltaa. Unkari on edelleen vakuuttunut siitä, että yleissopimuksen ratifiointin sijaan hallituksen toimet ovat se keino, jolla saadaan aikaan konkreettisia tuloksia ja tosiasiallisesti ehkäistään ja torjutaan naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja perheväkivaltaa.

Unkarin kansalliskokous hyväksyi toukokuussa 2020 päätöslauselman, jossa se julistaa vastustavansa sitä, että Unkari ratifioisi naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen, koska se haluaa välttää ”sukupuolen” määritelmän tai yleissopimuksen vastaavan näkökohdan sisällyttämistä Unkarin oikeusjärjestelmään ja myös koska yleissopimuksen määräykset, jotka koskevat turvapaikan myöntämistä sukupuolen perusteella, ovat tältä osin ristiriidassa Unkarin poliittisten tavoitteiden ja tätä tavoitetta tukevan Unkarin oikeudellisen kehyksen kanssa.

Edellä mainitussa kansalliskokouksen päätöslauselmassa kehoitettiin Unkarin hallitusta olemaan tukematta Euroopan unionin liittymistä Istanbulin yleissopimukseen, joten Unkari ei voi antaa tukeaan Euroopan unionin liittymiselle kyseiseen sopimukseen. Unkarin hallitus katsoo, että tässä asiassa jäsenvaltioiden toimivalta ja unionin toimivalta liittyvät erottamattomasti toisiinsa. Sen vuoksi Euroopan unionin ei pitäisi liittyä yleissopimukseen ennen kuin kaikki sen jäsenvaltiot ovat ratifioineet yleissopimuksen kansallisella tasolla.

Unkari korostaa, että ”yhteistä sopimusta” koskevasta käytännöstä luopumisella olisi seurauksia, jotka ulottuvat paljon Istanbulin yleissopimukseen liittymistä pidemmälle. Unkari muistuttaa, että Euroopan unionin tuomioistuimen lausunnossa ei suljettu pois mahdollisuutta odottaa jäsenvaltioiden ”yhteistä sopimusta”. Unkari korostaa, että yhteistä sopimusta koskevasta käytännöstä luopuminen vaikuttaa haitallisesti unionin kykyyn täyttää kansainväliset sitoumuksensa ja heikentää poliittista sitoutumista, mikä on aina ollut tärkeä näkökohta EU:n ulkosuhteita koskevassa päätöksentekoprosessissa.

Irlannin valtuuskunnan lausuma

Irlanti suhtautuu myönteisesti ehdotukseen *neuvoston päätökseksi naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta rikosoikeuden alalla tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön liittyvien asioiden, turvapaikanhaun ja palauttamiskiellon osalta* ja tukee täysimääräisesti puheenjohtajavaltion pyrkimyksiä neuvoston päätöksen hyväksymiseksi.

Irlanti pitää kuitenkin valitettavana, että sille ei annettu mahdollisuutta osallistua ehdotuksen hyväksymiseen.

Jos Irlanti ilmoittaa neuvostolle ja komissiolle aikomuksestaan hyväksyä neuvoston päätös Lissabonin sopimukseen liitettyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 4 artiklan mukaisesti, päätös sitoo Irlantia siltä osin kuin se osallistuu päätöksen taustalla oleviin toimenpiteisiin.
